

LibraryThing: la catalogació a l'abast de tothom

FERRAN MORENO LANZA

Ajudant de biblioteca del CRAI de la Biblioteca de Biologia

Universitat de Barcelona

fmoreno@ub.edu

Opcions

[Imprimir](#) [Recomanar](#) [Citació](#) [Estadístiques](#) [Metadades](#)

Resum [\[Resumen\]](#) [\[Abstract\]](#)

En aquest article es presenta l'eina web de catalogació de llibres LibraryThing, creada per Tim Spalding l'any 2005, que s'emmarca en l'anomenat Web 2.0 gràcies a les opcions que ofereix com a instrument social. Se'n descriuen l'origen i l'abast actual, les característiques que la diferencien d'altres eines semblants, les principals opcions de personalització i el procés de creació d'una biblioteca. Malgrat que ha estat concebut com una eina no professional, moltes biblioteques petites l'han adoptat, atès que és molt fàcil d'emprar. Això ha portat Tim Spalding i el seu equip a oferir versions per a organitzacions i un producte pensat especialment per compartir la informació de LibraryThing amb les biblioteques: LibraryThing for libraries.

1 Introducció

LibraryThing [<http://www.librarything.com/>](http://www.librarything.com/) (LT a partir d'ara) és un lloc web gratuït que permet els usuaris que s'hi registren de catalogar fàcilment les seves biblioteques i de compartir-les a través del web. A més, és una eina social que té les característiques bàsiques del Web 2.0 — substitueix les aplicacions d'escriptori i permet de compartir dades amb altres aplicacions i que els usuaris comparteixin coneixement, continguts, opinions, etc.) (O'Reilly, 2005, citat a Margaix, 2008): els usuaris d'LT no només poden catalogar els seus llibres important les dades catalogràfiques d'alguna de les 690 fonts que s'hi poden consultar —com per exemple el Catàleg Col·lectiu de les Universitats Catalanes (CCUC), Amazon.com, el catàleg de la Library of Congress i altres biblioteques que utilitzin el protocol Z39.50—, sinó que també poden afegir-hi dades dels llibres i autors que coneixen, puntuar les obres, escriure'n ressenyes, assignar-los etiquetes, etc.

Tim Spalding va llançar LT el 2005, atès que volia una eina per controlar la seva col·lecció de llibres, però a més la va dotar d'altres funcions que ben aviat van atraure l'atenció de nombrosos lectors (O'Neill, 2007). Un tret que diferencia LT d'altres eines semblants és que els llibres s'organitzen per obres:¹ totes les manifestacions d'una mateixa obra es combinen, de manera que tota la informació afegida pels usuaris al seu exemplar es comparteix amb la resta d'usuaris d'LT. Tim Spalding dirigeix i té el control majoritari d'LT, el 40 % de la qual és propietat d'AbeBooks des del 2006. Amazon, que és propietària d'una "xarxa social per a gent que estima els llibres"² i que es pot considerar competidora d'LT, va comprar AbeBooks dos anys després (Rogers, 2008).

El 2007 es va ampliar l'aspecte social de l'eina amb la incorporació de la possibilitat que els membres es fessin *amics* d'altres membres o que marquessin una biblioteca com a "interessant". D'aquesta manera podien seguir les actualitzacions dels amics o de les biblioteques interessants sense haver-les de visitar.

Actualment, el portal té 619.534 membres; hi ha catalogats 36.183.059 de llibres — corresponents a 4.339.326 títols diferents—, identificats amb 46.920.191 etiquetes; s'hi han escrit 623.056 ressenyes de 274.241 obres, i els usuaris hi han pujat 1.303.785 cobertes de llibres. El 2006 s'hi va afegir la possibilitat de crear grups de discussió i actualment n'hi ha 4.088. L'eina està disponible en 46 llengües d'arreu del món, amb traduccions fetes voluntàriament pels membres d'LT: la versió catalana ocupa la posició 13 en nombre de membres (330), amb 11.968 llibres catalogats, 2.655 etiquetes, 88 ressenyes i 6 grups de discussió.³

2 Alta i limitacions d'ús

Per donar-se d'alta a LT només cal un nom d'usuari i una contrasenya. Es recomana d'incloure-hi una adreça de correu electrònic per si cal recuperar la contrasenya. La inscripció és gratuïta, però està limitada, ja que només permet d'afegir-hi fins a 200 llibres. Tanmateix, es pot obrir un compte de pagament que permet d'afegir-hi un nombre il·limitat de llibres. Hi ha dos tipus de comptes de pagament: un d'anyal (10 \$ l'any) i un altre de vitalici (un únic pagament de 25 \$).

Tot i que LT està pensat per a usuaris individuals, també ofereix comptes per a institucions sense ànim de lucre —compte gratuït fins a 200 llibres, o de pagament de 15 \$ l'any fins a 5.000 llibres— i per a organitzacions comercials —gratuït fins a 100 llibres, 30 \$ l'any fins a 300 llibres i 50 \$ anuals fins a 5.000 llibres.

Figura 1. Pàgina d'inici de LibraryThing

3 Perfil d'usuari

Un cop ens hem donat d'alta, podem ampliar la informació del nostre perfil d'usuari.

A "Perfil", hi podem afegir una imatge que ens identifiqui, descriure'ns breument, especificar la nostra biblioteca i afegir el nom d'usuari d'altres eines web, serveis web i xarxes socials en què tinguem presència —més de cent, entre els quals hi ha Twitter, Facebook, Google Talk, Delicious i Last.FM—, el nom real i la ubicació.

A "Compte", hi podem establir els paràmetres de privacitat de la nostra biblioteca —que pot ser pública o privada—, decidir si acceptem comentaris i peticions d'amistat o no, si volem que la nostra adreça de correu electrònic sigui pública o no i si permetem que altres usuaris es posin en contacte amb nosaltres, entre altres opcions. També podem establir la llengua principal i autoritzar LT a compartir les ressenyes amb altres organitzacions o no.

A "Contactes", hi podem detectar fàcilment quins coneguts tenim a LT, cercant-los directament pel nom d'usuari o permetent que LT cerqui les llistes de contactes que tinguem en altres aplicacions web.

A "Mostra estils", hi podem escollir quina serà l'aparença de la nostra biblioteca —com la veuran els visitants i el nombre de llibres per pantalla, entre d'altres.

A "Sites/Apps", hi podem seleccionar quines llibreries tenim a prop —de manera que podrem veure els actes que organitzin— i introduir-hi el nostre usuari de Twitter, cosa que ens serveix per afegir llibres a la nostra biblioteca enviant un missatge directe al compte de Twitter d'LT.

Finalment, a "Miscel·lània", hi trobem altres opcions, com per exemple, poder veure les cobertes enviades per altres membres d'LT o ordenar alfabèticament les etiquetes que assignem als llibres.

4 Creació d'una biblioteca

Un cop haurem creat el nostre compte, podrem començar a afegir-hi llibres. Hi ha diverses opcions per fer-ho, l'única dada que necessitem és l'ISBN del llibre. A més de la informació bàsica de cada registre, podem afegir-hi etiquetes que descriguin el contingut del llibre i informació sobre el llibre i sobre l'autor que habitualment no consta en els catàlegs de biblioteques —vegeu "4.2.3 Coneixement comú".

4.1 Afegir llibres

- "Afegeix llibres a la teva biblioteca": és l'opció per defecte que ens permet cercar llibres per ISBN, autor, títol i classificació de la Library of Congress en 690 fonts d'arreu del món, de les quals haurem de triar les que ens puguin resultar més útils. Entre aquestes fonts trobem, per exemple, el CCUC. La cerca ens donarà un sèrie de resultats entre els quals podem escollir el que correspongui al llibre que volem afegir a la nostra biblioteca. Podem afegir-hi etiquetes en el moment de fer la cerca o editar, posteriorment, la informació dels llibres.
- "Afegeix un llibre manualment": si el llibre no té ISBN o no el trobem en cap de les fonts que ens proporciona LT, podem afegir-lo manualment.
- "Importa llibres": aquesta opció ens permet d'importar fitxers de dades catalogràfiques d'un màxim de 2 MB i de formats diversos —TEXT, CSV, XML, HTML, RTF, etc.—, des de pàgines HTML —com llistes de llibres escollits de determinats portals— a fragments de text que continguin ISBN vàlids afegits. Les fonts de les dades poden ser programari d'escriptori de gestió de biblioteques que permetin l'exportació de registres, eines web amb opcions d'exportació, llistes en línia —com Amazon, Shelfari i d'altres— o bases de dades creades per nosaltres mateixos.
- Cerca a LT: una altra manera d'afegir llibres a la nostra biblioteca és cercar-los a LT i, si hi són, afegir-los mitjançant l'opció "Afegeix a la teva biblioteca".

El registre de cada llibre té una sèrie de camps fixos, dels quals només és obligatori el de "Títol". Tots són únics, excepte "Altres autors" i "Llegint actualment", que són repetibles. Els altres camps són els següents: "Autor", "Etiquetes", "Estat", "Valoració", "La teva crítica", "Altres autors", "Publicació", "Data de publicació", "ISBN", "Classificació de la Library of Congress", "Classificació Dewey", "Llengua principal", "Llengua secundària", "Llengua original", "Comentaris", "Comentaris privats", "Resum", "Nombre de còpies", "BCID", "Data d'adquisició" i "Llegint actualment".

The screenshot shows the LibraryThing website interface. At the top, there's a navigation bar with 'LibraryThing' logo and various menu items like 'Inici', 'Perfil', 'La teva biblioteca', 'Etiquetes', 'Afegeix llibres', 'Converses', 'Grups', 'Local', 'Cerca', 'Actualitat', and 'Eines'. The main content area is divided into two columns. The left column is titled 'Afegeix llibres a la teva biblioteca' and contains a search box, a section for 'Etiquetes a afegir', a list of external sources under 'On vols buscar?', and options for 'altres maneres d'afegir llibres'. The right column is titled 'Afegeix fa poc' and lists several books that have been recently added, such as 'Rodamots de Jordi Palou', 'Bòne : La corona de cuernos de Jeff Smith', 'Dietaris 1984-1989 de Sándor Márai', 'Com parlar dels llibres que no hem llegit de Pierre Bayard', 'La Gazzetta', 'Turandot', 'Wozzed', 'Nederlands Dans Theater I', and 'La Gioconda'. Each book entry includes a title, author, a brief description, and options to 'edita el llibre' or 'esborra el llibre'.

Figura 2. Opcions bàsiques d'addició de llibres

4.2 Editar registres

Dependent de la font d'on hàgim importat les dades, tindrem un registre més complet o menys. Si fem clic en el títol del llibre importat a la columna de la dreta de la pàgina d'addició de llibres, podrem editar-ne la informació i afegir-n'hi de pròpia. En comentarem alguns dels més interessants des del punt de vista de la descripció bibliogràfica.

4.2.1 Etiquetes

Els registres d'obres d'LT no tenen un camp específic per matèries, sinó que tenen un camp d'etiquetes. Cada membre d'LT pot afegir als llibres que tingui les etiquetes que li semblin més adients. Al final, el conjunt de totes les etiquetes afegides a un llibre determinat per tots els membres donarà una idea del contingut. La descripció de fitxers i documents amb etiquetes — *tags* en anglès— és una de les característiques que s'associen habitualment al Web 2.0, que deixa a l'usuari la responsabilitat de descriure el document de la manera que li sembli millor.

El camp "Temes" descriu l'obra amb la Library of Congress Subject Headings (LCSH), però no es pot editar ni afegir: s'importa directament sense que hi puguem intervenir. Podem clicar-hi per veure quines altres obres hi ha a LT amb l'encapçalament que ens interessi, però no les podem cercar.

4.2.2 Altres autors

El camp "Autor" només admet un nom i no és repetible, de manera que sovint haurem d'afegir-hi informació d'autoria amb el camp repetible "Altres autors". Aquest camp també ens permet d'escriure-hi informació sobre el traductor, l'il·lustrador, el curador, etc. Hi ha uns valors per defecte, en anglès, però se n'hi poden afegir de nous.

4.2.3 Coneixement comú

La descripció catalogràfica del llibre es completa amb les etiquetes, l'addició de cobertes

digitalitzades i amb el "Coneixement comú", un conjunt de dades interessants sobre els llibres —i també, com veurem, sobre els autors— que enriqueixen el contingut de la descripció bibliogràfica del llibre i que han aportat els membres d'LT.

En aquest apartat podem afegir informació sobre la sèrie a la qual pertany un llibre, el títol canònic en la llengua del catàleg —"el més general, comú i acceptat"—,⁴ la data de publicació, els personatges del llibre, els llocs i esdeveniments que hi apareixen, els premis que ha rebut el llibre, l'epígraf, la dedicatòria, el començament del llibre i la darrera frase, a més de citacions, entre d'altres.

4.3 Combinació davant de llenguatges controlats, autoritats i títols uniformes

LT és una eina pensada perquè la puguin utilitzar persones sense coneixements de catalogació o indexació, per tant, no té un llenguatge controlat que ajudi a indexar els documents, ni un catàleg d'autoritats que fixi la forma dels noms dels autors. La importació de fonts bibliogràfiques com el CCUC o la Library of Congress ajuda a tenir unes dades d'autor *correctes*, però hi ha altres fonts en les quals el control d'autoritats no és tan minuciós i obres donades d'alta manualment pels membres d'LT, que es limiten a copiar les dades del llibre, sense preocupar-se per si hi ha variants del nom de l'autor, si el nom que hi ha al llibre és un pseudònim, etc.

De la mateixa manera, cada membre pot posar les etiquetes que vulgui als llibres que cataloga, i ho pot fer en la llengua que vulgui i de la manera que vulgui —mots sencers, abreviatures, etc. Per exemple, l'etiqueta "Segona guerra mundial" també es pot anomenar "Segunda guerra mundial", "World War II", "wwii", "Zweiter Weltkrieg", etc., segons qui l'hagi escrit.

Els llibres introduïts individualment també poden presentar variants en el títol, com per exemple les traduccions a altres llengües. LT es basa en els conceptes *obra* i *manifestació d'una obra*, però una *manifestació* entrada per primera vegada no s'associarà automàticament a l'obra, sinó que s'ha de fer manualment.

Tots aquests problemes es resolten amb la combinació, amb els camps d'autor canònic i de títol canònic i amb les notes de desambiguació. S'entén per autor i títol canònic la forma del nom o del títol d'autoritat en la llengua de la versió d'LT amb què treballem. Les notes de desambiguació ajuden a diferenciar autors amb el mateix nom —de moment, LT no els distingeix— i títols homònims, però l'eina més potent és la combinació, que permet de combinar les diferents formes d'una etiqueta perquè, quan la cerquem, ens mostri totes les etiquetes equivalents. També es poden combinar les formes diverses en què s'ha escrit el nom d'un autor i els pseudònims, de manera que quan cerquem una forma o una altra ens remetrà a la considerada *oficial* o *canònica*. Finalment, es poden combinar les manifestacions diferents d'una obra. Pel que fa als autors, la forma considerada principal és la més comuna (Spalding, 2008) i, en el cas de les obres, el títol principal és el que apareix més vegades (Spalding, 2006).⁵

Mirall trencat de Mercè Rodoreda (38 còpies; veure obra)

Lo specchio rotto de Mercè Rodoreda (ISBN 8833907066) (separa)

Mirall trencat de Mercè Rodoreda (ISBN 842971944X) (separa)

Mirall trencat de Mercè Rodoreda (ISBN 8473290860) (separa)

A Broken Mirror de Mercè Rodoreda (ISBN 0803290071) (separa)

Mirall trencat de Mercè Rodoreda (ISBN 8473290860) (separa)

Mirall trencat (Les Millors obres de la literatura catalana) de Mercè Rodoreda (ISBN 842971944X) (separa)

Lo specchio rotto de Mercè Rodoreda (ISBN 8833907066) (separa)

Mirall trencat (Les Millors obres de la literatura catalana) de Mercè Rodoreda (ISBN 842971944X) (separa)

A Broken Mirror (European Women Writers) de Mercè Rodoreda (ISBN 0803239637) (separa)

Gebroken spiegel de M. Rodoreda (ISBN 9029079584) (separa)

Der Zerbrochene Spiegel : Roman de Mercè Rodoreda (ISBN 3518379941) (separa)

Mirall trencat : novel·la de Mercè Rodoreda (ISBN 8473290860) (separa)

Espejo roto de Mercè Rodoreda (ISBN 8432230340) (separa)

Mirall trencat : Novel·la (El Club dels novel·listes) (Catalan Edition) de Mercè Rodoreda (ISBN 8473290860) (separa)

Mirall trencat (Les Millors obres de la literatura catalana) de Mercè Rodoreda (ISBN 842971944X) (separa)

Mirall trencat : novel·la de Mercè Rodoreda (ISBN 8473290860) (separa)

Espejo roto de Mercè Rodoreda (ISBN 8474444616) (separa)

Gebroken spiegel de M. Rodoreda (ISBN 9029079584) (separa)

Espejo roto de Mercè Rodoreda (ISBN 8432203408) (separa)

Espejo roto de Mercè Rodoreda (ISBN 8432203408) (separa)

Gebroken spiegel : roman de Mercè Rodoreda (ISBN 9029079584) (separa)

Mirall trencat de Mercè Rodoreda (separa)

Gebroken spiegel : roman de Mercè Rodoreda (ISBN 9023430654) (separa)

Espejo roto de Mercè Rodoreda (ISBN 8467206292) (separa)

Gebroken spiegel : roman de Mercè Rodoreda (ISBN 9029079584) (separa)

Espejo Partido de Mercè Rodoreda (ISBN 8589885364) (separa)

Der Zerbrochene Spiegel de Mercè Rodoreda (ISBN 3518379941) (separa)

Mirall trencat : Novel·la (El Club dels novel·listes) de Mercè Rodoreda (ISBN 8473290860) (separa)

A Broken Mirror de Mercè Rodoreda (separa)

Der zerbrochene Spiegel, de Mercè Rodoreda (ISBN 3518396641) (separa)

Der Zerbrochene Spiegel de Mercè Rodoreda (ISBN 3518379941) (separa)

Mirall trencat : novel·la de Mercè Rodoreda (ISBN 8473290860) (separa)

Mirall trencat : Novel·la (El Club dels novel·listes) (Catalan Edition) de Mercè Rodoreda (ISBN 8473290860) (separa)

A broken mirror = Mirall trencat de Mercè Rodoreda (ISBN 0803290071) (separa)

Mirall trencat de Mercè Rodoreda (separa)

Der zerbrochene Spiegel, Roman, de Mercè Rodoreda (ISBN 3518384171) (separa)

Mirall trencat : Novel·la (El Club dels novel·listes) de Mercè Rodoreda (ISBN 8473290860) (separa)

Mirall trencat de Mercè Rodoreda (ISBN 8473290860) (separa)

Espejo roto (Novela) de Mercè Rodoreda (ISBN 8432203408) (separa)

A Broken Mirror de Mercè Rodoreda (ISBN 0803239637) (separa)

A Broken Mirror de Mercè Rodoreda (ISBN 0803239637) (separa)

Mirall trencat : Novel·la (El Club dels novel·listes) de Mercè Rodoreda (ISBN 8473290860) (separa)

Mirall trencat de Mercè Rodoreda (separa)

Espejo roto de Mercè Rodoreda (ISBN 8432230340) (separa)

Gebroken spiegel : roman de Mercè Rodoreda (ISBN 9023424301) (separa)

Mirall trencat de Mercè Rodoreda (separa)

Der zerbrochene Spiegel de Mercè Rodoreda (ISBN 3518379941) (separa)

Der zerbrochene Spiegel, de Mercè Rodoreda (ISBN 3518396641) (separa)

Mirall trencat de Mercè Rodoreda (ISBN 842971944X) (separa)

Mirall trencat de Mercè Rodoreda (ISBN 842971944X) (separa)

Figura 3. Combinació de les diverses manifestacions d'una obra (*Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda)

La combinació, a més, permet que LT ens doni informació de tots els membres que l'han afegida, de les etiquetes que li han assignat, de les valoracions, etc. en els registres de les obres que tinguem a la nostra biblioteca. Tanmateix, la combinació està limitada: només els membres de pagament poden combinar obres, etiquetes —tot i que actualment aquesta opció està desactivada— i autors.

Per acabar, hi ha una opció de combinació paral·lela, que és la de separació, que ens serveix per separar manifestacions d'obres que s'hagin combinat amb l'obra equivocada, variants de noms d'autor que no ho siguin realment, etc.

5 Visualització

5.1 Visualització de la biblioteca

La visualització per defecte de la biblioteca és en forma de llista. En les opcions de personalització del perfil podem triar entre diversos esquemes de visualització diferents i personalitzar-los afegint-hi o traient-ne columnes de dades. Així, podem triar quin camp volem que es vegi en primer lloc, si volem que es vegi la coberta o no, etc.

També podem escollir una presentació gràfica que ens mostri les cobertes dels llibres en lloc de les dades. Si no hem triat cap coberta de les proporcionades per LT ni n'hem pujat cap nosaltres, només es mostrarà la que hàgim triat com a coberta per defecte.

Tant els estils de visualització en forma de llista com la visualització de cobertes es poden canviar a "La meua biblioteca".

5.2 Visualització de registres

Per defecte, LT mostra una pantalla amb dades bàsiques del llibre —autor i títol—, dades socials —membres que el tenen, valoracions, etiquetes dels membres, qui l'ha afegit fa poc, recomanacions d'LT i d'altres membres, ressenyes, etc.—, si és a la nostra biblioteca o no, el "Coneixement comú" associat a aquella obra i descripcions del llibre.

A més, podem veure la informació detallada de l'obra i del llibre en concret, amb l'opció "Detalls" del menú de l'esquerra. A "Detalls de l'obra" trobarem la informació comuna per a aquella obra —autor, títol, nombre de membres que la tenen, nombre de ressenyes, temes de què tracta, llengua original, títol original, títol en altres llengües, etc.— i a "Detalls del llibre" veurem la informació que hi hem inclòs quan hem afegit el llibre a la biblioteca.

Mirall trencat
de Mercè Rodoreda

Membres	Ressenyes	Popularitat	Valoració mitjana	Converses
38	1	128,223	★★★★½ (4.5)	Cap

La teva biblioteca

- Mirall trencat de Mercè Rodoreda. Barcelona : Edicions 62, 1983.
- Der Zerbrochene Spiegel de Mercè Rodoreda. Frankfurt : Suhrkamp, 1988.
- Espejo roto de Mercè Rodoreda. Barcelona : Seix Barral, 1978.
- A Broken Mirror de Mercè Rodoreda. Lincoln, Nebraska (US) : University of Nebraska Press, 2006.
- Lo specchio rotto de Mercè Rodoreda. Torino : Bollati Boringhieri, 1992.

Detalls de l'obra

Títol: **Mirall trencat**
Autor: Mercè Rodoreda
Propietat de: 38 membres
Ressenyes: 1
Classificació LCC: PC 9941 .R57 M513 (veure-ho tot)
Classificació Dewey: 849/.9352 22 (veure-ho tot)
Llengua original: Català
Títol original: **Mirall trencat**
Altres llengües: Holandès – Gebroeken spiegel : roman; Alemany – Der zerbrochene Spiegel; Italià – Lo specchio rotto; Castellà – Mirall trencat (Les Millors obres de

Detalls del llibre

Títol: **Mirall trencat**
Autor: Mercè Rodoreda
Valoració: ★★★★★
Etiquetes: Barcelona (Catalunya), literatura catalana, novel·la, NOLC
Publicació: Barcelona : Edicions 62, 1983
Data de publicació: 1983
ISBN: 842971844X / 9788429718444
Classificació de la: PC 9941 .R57 M513
Library of Congress: (LC)
Classificació Dewey: 849/.9352 22
Llengua principal: Català
Revisió: Mirall trencat per Mercè Rodoreda (1983)
Comentaris: Les Millors Obres de la Literatura Catalana (192)
Comentaris privats: 96-124
Ubicació: MLA, JFA, Chicago/Torban, biblioteca station
Reservat: Fortanoreano
Data d'entrada: 2008-08-16
Font de dades: amazon.com

Figura 4. Detalls del llibre i de l'obra de *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda

6 Opcions de cerca

En la pantalla de "Cerca" hi ha recollides totes les opcions de cerca que hi ha dins d'LT.

Cercar a la teva biblioteca

La teva biblioteca: Cerca

Exemples

greek.history
"greek.history"
greek.history
greek.hist*
tag:greek
title:Had source:Library of Congress
review:Excellent
Camps: all, most, title, author, tag, isbn, date, icon, dewey, source, subject.
Per defecte, es cerca a la majoria de camps (tots tret de ressenya, comentari i tema).

Cerca al lloc web

Obres (Títol/Autor/ISBN): Cerca

Autors: Cerca

Etiquetes: Cerca

(Separa amb comes)

Missatges de converses

Cerca

Grups

Cerca

Membres i llocs

Cerca

També a: Cerca

A:

Figura 5. Opcions de cerca d'LT

D'una banda, tenim el cercador de la nostra biblioteca, en el qual podem fer cerques simples posant un sol terme a la caixa de cerca, o cerques avançades si utilitzem el truncament, la limitació per camps, etc. Si no limitem la cerca a un camp concret, per defecte se cerca a gairebé tots els camps. L'operador per defecte és *i*. Les opcions avançades de cerca són les següents:

- frase exacta, amb els termes de cerca tancats entre cometes (p. ex.: "quanta guerra"),
- operador booleà *no*, posant un guionet davant la paraula que volem excloure'n (p. ex.: rodoreda -quanta),
- asterisc, per truncar paraules, i
- limitar la cerca per camps (p. ex.: title: quanta author: rodoreda). En la pestanya de "Cerca" hi ha la llista de camps.

De l'altra, tenim les cerques en tota la pàgina web, mitjançant les quals podem cercar obres — per títol, autor o ISBN—, autors, etiquetes, temes que s'hagin tractat en les converses dels grups, grups i membres. A la cerca en tot el web no es poden utilitzar les opcions avançades.

A més d'aquestes opcions de cerca, trobarem caixes de cerca en diferents pàgines d'LT:

- A "Inici": hi ha un cercador per a la nostra biblioteca. S'hi poden utilitzar les opcions avançades que hem vist més amunt.
- A "La teva biblioteca": hi ha un cercador per a la nostra biblioteca. Té un desplegable en el qual podem escollir en quins camps farà la cerca —tots, títols/autor, etiquetes, ressenyes, comentaris, temes, la majoria de camps— i podem utilitzar les opcions avançades que hem vist abans.
- A "Etiquetes": tenim el mateix cercador que a "La teva biblioteca".
- A "Converses": tenim un cercador de converses.
- A "Grups": tenim un cercador de grups.

7 Pàgines d'autors

Un altre element important a LT són les pàgines d'autors. Cada vegada que s'hi afegeix un autor nou es crea automàticament una pàgina per a l'autor, en la qual trobem:

- les variants del nom —sempre que s'hagin combinat—,
- els llibres que tenim d'aquell autor,
- els membres que tenen obres seves, el nombre de ressenyes que s'han escrit dels seus llibres, la mitjana de les valoracions, la quantitat de membres que el tenen com a preferit i d'esdeveniments relacionats amb l'autor,
- les obres de l'autor i les manifestacions de cada obra —podrem combinar les manifestacions noves que s'hi vagin afegint—, les valoracions detallades dels membres sobre aquell autor,
- els esdeveniments detallats,
- la llista de membres que el tenen com a preferit i
- el coneixement comú relacionat amb l'autor —nom canònic, nom real, dades biogràfiques, premis rebuts per la carrera, nota de desambiguació, etc.

En la columna de la dreta, a més, hi trobarem les etiquetes que s'han assignat més sovint a les obres, un apartat d'enllaços a llocs web relacionats amb l'autor, amb els premis i amb els personatges i llocs relacionats amb l'autor, i un apartat amb dades de desambiguació —en el qual hi hauria, per exemple, tots els possibles equivalents del nom i suggeriments de combinació.

En aquesta pàgina podem afegir imatges de l'autor —sempre que estiguin lliures de drets—, combinar i separar obres —amb les limitacions que hem vist en l'apartat 4.3—, afegir esdeveniments i enllaços de webs relacionats amb l'autor, combinar variants del nom de l'autor i afegir o editar la informació de coneixement comú.

8 Converses, grups, "Local"

Una de les característiques clau d'LT són els grups. Qualsevol membre d'LT pot crear un grup o apuntar-se als grups que li interessin, més lúdics —com és el cas de "75 books challenge for 2008" <<http://www.librarything.com/groups/75bookschallengefor2>>— o més especialitzats —com "Librarians who LibraryThing" <<http://www.librarything.com/groups/librarianswholibrar>>.

Hi ha dos tipus de grups: els permanents i els creats pels usuaris. La diferència principal és que els permanents estan més relacionats amb el manteniment del web i amb projectes que tenen el suport d'LT, com "Early Reviewers" —grup dels membres que ressenyen els llibres que algunes editorials posen a disposició dels membres d'LT abans que es publiquin.⁶

Un dels grups d'usuaris que és interessant és "I see dead people's books"

<<http://www.librarything.com/groups/iseedeadpeoplesbooks>>, que va posar en marxa el projecte de biblioteques heretades ("Legacy Libraries"), que consisteix a crear el perfil d'un personatge cèlebre i catalogar els llibres que tenia a la seva biblioteca —això permet que qualsevol membre d'LT pugui saber quins llibres comparteix amb un personatge cèlebre determinat.

La comunicació dins dels grups s'estableix amb l'anomenada "Conversa". Aquesta opció permet de començar fòrums en els quals els membres de cada grup parlen de temes que els interessin, relacionats amb la temàtica del grup.

En el portal català, només hi ha sis grups, que no tenen gaire activitat, excepte el "Club de lectura en català" <<http://www.librarything.com/groups/clubdelecturaencatal>>.

Si els grups i la conversa connecten els membres d'LT entre si, "Local" els connecta amb l'entorn immediat. Afegint-hi la població on viu el membre i les llibreries, els museus i altres equipaments culturals que hi hagi, pot estar al dia de les activitats que s'hi duguin a terme i que altres membres considerin prou importants per compartir.

9 Actualitat i eines

L'apartat "Actualitat" recopila tota l'activitat que es duu a terme a LT i les dades estadístiques del web —nombre de membres, de llibres, d'obres, de grups, etc. Es pot consultar de manera global o per llengua. Tant d'una manera com de l'altra, hi trobarem l'activitat agrupada en diversos apartats: darrers membres que s'han donat d'alta, crítics més prolífics, llibre que tenen més membres i biblioteques més grans, entre d'altres.

A "Eines" trobarem, sobretot, tota una sèrie de ginys, API, extensions de navegador, botons, etc., que ens permetran d'integrar el nostre compte d'LT al navegador, a la nostra pàgina web o al nostre blog. També hi trobarem instruccions per accedir a LT per mitjà d'un telèfon mòbil i més informació sobre ajudes, importació/exportació de registres, adquisició d'un escàner CueCat per llegir els codis de barres dels llibres, etc. A més, LT té un compte a Twitter per mitjà del qual —si tenim un compte a Twitter, és clar— podem afegir llibres a la nostra biblioteca enviant només un missatge directe amb l'ISBN del llibre que volem afegir-hi. Pensem que és una prova clara de l'aposta d'LT pel Web 2.0 i per les seves possibilitats.

També cal esmentar els dos blogs d'LT: LibraryThing blog <<http://www.librarything.com/blog>>, amb el qual podem estar al dia de noves característiques, plans de futur i anuncis relacionats amb LT, i Thingology <<http://www.librarything.com/thingology>>, un blog d'idees, de la filosofia i dels mètodes d'etiquetatge, de les biblioteques i d'altres qüestions.

10 LibraryThing for Libraries

Hem comentat més amunt que LT no és una eina pensada perquè l'utilitzin biblioteques, però gràcies a la facilitat d'ús i als elements del web social que té, moltes biblioteques s'hi han mostrat interessades, fins al punt que es va posar en marxa un versió de pagament per a organitzacions sense ànim de lucre. Així, biblioteques d'arreu del món estan utilitzant LT com a OPAC o com a complement de l'OPAC —per exemple, per mostrar-hi les novetats. En podem trobar força exemples a LT mateix —la Quatrefoil Library de St. Paul, Minnesota <http://www.librarything.com/profile/Quatrefoil_library>— i també en la literatura especialitzada. Per exemple, la biblioteca de l'Scottish Center for Information on Language Teaching and Research <<http://www.scilt.stir.ac.uk/>>, que no tenia un catàleg, va decidir de catalogar els fons amb LT després d'estudiar diverses opcions; es va aprofitar el giny que ofereix LT per posar un cercador al web institucional, i ha aconseguit una considerable retroacció tant d'altres membres d'LT com dels usuaris del centre, gràcies a les eines socials que ofereix (Hvass, 2008).⁷ Una altra biblioteca que utilitza LT, però com a expositor de novetats i del nostre entorn més immediat, és la Biblioteca de l'Escola d'Arquitectura del Vallès de la Universitat Politècnica (ETSAV): <<http://www.librarything.com/profile/bibliotecaETSAV>>.

A part, el 2007 es va crear una eina relacionada amb LT amb la qual es vol oferir un servei d'enriquiment dels catàlegs de les biblioteques que hi estiguin interessades: LibraryThing for Libraries (LTFL).⁸

Què és LTFL? Es tracta d'una peça de codi Javascript que s'insereix en el codi HTML de l'OPAC i que fa cerques a LT a partir dels ISBN quan l'usuari selecciona un registre bibliogràfic determinat (Westcott, Chappel i Lebel, 2009). Aleshores, el codi mostra a l'usuari les etiquetes que els membres de LT han assignat a aquell llibre, recomanacions i ressenyes fetes per membres d'LT, informació sobre altres edicions i traduccions d'aquella obra. A més, ofereix als

usuaris de l'OPAC la possibilitat d'escriure ressenyes dels llibres.

The screenshot shows a library record for 'Harry Potter et le Prince de Sang-Mêlé' by Joanne Kathleen Rowling. The record includes fields for Title, Author, Edition, Summary, Collection, and Exemplaires. A red circle highlights the 'Autre(s) version(s)' section, which lists two versions: 'Harry Potter and the half-blood prince / Rowling, Joanne Kathleen (ISBN 0747581088)' and 'Harry Potter et le Prince de Sang-Mêlé / Rowling, Joanne Kathleen (ISBN 2070572676)'. Below this, there is a section for 'Fantasy Harry Potter' with various keywords like 'Hogwarts', 'magic', 'wizards', and 'young adult'. The page also features navigation buttons like 'Retour aux résultats', 'Ajouter au Panier', and 'Envoyer par Mail'.

Figura 6. Registre bibliogràfic de la Biblioteca Universitaire d'Angers <<http://www.bu.univ-angers.fr/>> enriqueix amb dades d'LT (encerclades en vermell)

És un servei equivalent al Syndetic de Bowker que ha contractat el CBUC per enriqueix el contingut dels registres bibliogràfics dels catàlegs de les biblioteques que han posat en marxa el gestor de biblioteques Millennium.⁹

11 Conclusió

L'èxit d'LT es basa, sobretot, en la facilitat d'ús. Sense tenir coneixements de catalogació, qualsevol persona pot crear el catàleg de la seva biblioteca important els registres bibliogràfics de fonts fiables. Possiblement això ha fet que l'eina sigui atractiva també per a les biblioteques, tant per a les petites amb poc pressupost que hi han trobat una eina assequible per posar a disposició dels usuaris un catàleg útil, com per a les biblioteques que ja tenen un catàleg i un sistema de gestió, però que l'han trobat útil com a complement —com a expositor de novetats, per exemple.

Un altre aspecte important és el vessant social d'LT: tots els membres estan connectats, però també hi ha la possibilitat d'utilitzar el fruit del seu treball per completar la informació d'altres catàlegs —mitjançant LTFL. A més, des d'LT és té molta cura a oferir eines que ajudin a integrar LT al web —blogs, pàgines web, etc.— i a facilitar l'accés a LT mitjançant altres dispositius —com els telèfons mòbils.

Tanmateix, des del punt de vista de la biblioteconomia té, tanmateix, aspectes negatius: principalment, la manca de llenguatges controlats per a la indexació dels llibres i la manca d'un catàleg d'autoritats de noms i títols que normalitzi els punts d'accés al catàleg. No per això hem de deixar de fixar-nos en aquestes eines, que marquen una sèrie de camins i obren unes possibilitats que ens poden ajudar a entendre millor què espera d'aquest OPAC un usuari d'un OPAC.

Bibliografia

Hvass, Anna (2008). "Cataloguing with LibraryThing: as easy as 1,2,3!". *Library HiTech News*, núm. 10, p. 5–7.

Margaix, Dídac (2008). "Lectura, universitat i recursos 2.0". *Educación y Biblioteca*, v. 20, núm. 165 (mayo-junio), p. 83–88.

O'Neill, Jill (2007). "LibraryThing: cataloging for the (social) masses". *Information Today* (sept.), p. 23.

Rogers, Michael (2008). "LibraryThing releases one million free covers". *Library Journal* (sept. 1), p. 21–22.

Spalding, Tim (2006). "Work disambiguation and the 'Ship of Theseus'". *Librarything blog* (febr. 13). <<http://www.librarything.com/blog/2006/02/work-disambiguation-and-ship-of.php>> [Consulta: 23/02/2009].

— (2008). "Common knowledge: names, relationships and events". *Librarything blog* (nov. 19). <<http://www.librarything.com/blog/2008/11/common-knowledge-names-relationships.php>> [Consulta: 23/02/2009].

Westcott, Jezmyne; Chappell, Alexandra; Lebel, Candace (2009). "LibraryThing for libraries at Claremont". *Library Hi Tech*, vol. 27, núm. 1, p. 78–81.

Data de recepció: 06/04/2009. Data d'acceptació: 27/05/2009.

Notes

¹ En aquest aspecte, es basa en els principis dels Functional requirements for bibliographic records (FRBR) de l'IFLA <<http://www.ifla.org/VII/s13/wgfrbr/index.htm>>.

² Shelfari <<http://www.shelfari.com/>>.

³ Dades del 20 de febrer de 2009. La versió catalana de LibraryThing és a <<http://www.cat.librarything.com/>>.

⁴ "Coneixement comú": <http://www.cat.librarything.com/wiki/index.php/Common_Knowledge>.

⁵ Tanmateix, en la pàgina de l'autor sempre apareixerà com a títol principal el de la llengua del portal, si hi és. Per exemple, si anem a la pàgina de William Faulkner en el portal anglès, trobarem com a títol principal d'*El soroll i la fúria* l'original anglès (*The sound and the fury*). Si fem el mateix en el portal en català, el principal serà *El soroll i la fúria*.

⁶ Més informació sobre "Early Reviewers" a <http://www.librarything.com/wiki/index.php/Early_Reviewers>.

⁷ Catàleg a LT: <<http://www.librarything.com/catalog/ScottishCILT>>. Perfil de membre: <<http://www.librarything.com/profile/ScottishCILT>>.

⁸ Més informació sobre LibraryThing for Libraries: <<http://www.librarything.com/forlibraries>>.

⁹ "Enriqueix el catàleg amb continguts" <http://www.cbuc.cat/cbuc/actualitat/enriqueix_el_cat_leg_amb_continguts>.